

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WITOWO

Gmina Krzykosy

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:

Edyta Kosmowska

Kazimiera Konarkowska

Anna Wojtkowiak

z udziałem moderatorów:

Ewa Jankowiak

Mirosława Woźniak

Lipiec 2016 rok

*Nim zagłębisz się w lekturę
Dokumentu oto tego
Tych słów kilka wyjaśnienia
Jak powstawał i dlaczego.*

*Jest to owoc ciężkiej pracy
Wyciskającej siódme poty,
Bo mieszkańcy onych wiosek
Chętni byli do roboty.*

*Na warsztatach, które w lipcu
Pracowali bez wytchnienia,
Bowiem mają aspirację
Wioski swojej ulepszenia.*

*Ta strategia to zaledwie
Jeden krok do tego celu.
Wszyscy mamy tu świadomość,
Że tych kroków trzeba wielu.*

*Na początek przedstawimy
Tej strategii zapis treści.
Czyli to, z czego się składa
I co w niej się mieści.*

*Przed szkoleniem
odbyło się spotkanie,
taka wizja lokalna-
tak na rozruszanie.*

*I zaraz po wizycie
Zadanie domowe:
Analiza zasobów-
Czas pomęczyć głowę.*

*Dokument obszerny,
Pojemność niemata,
Więc koordynatora
Pomoc się przydała.*

*Dzień pierwszy-dwie analizy:
SWOT i potencjału.
Przemiał wsi zasobów
Dogłębnie ... pomału...*

*Na koniec dnia pierwszego
Nasza wizja wsi:
Czyli jaką by być miała,
Jaką nam się śni.*

*Ostro już zmęczeni-
Było trochę tego,
Skończyliśmy, by wrócić
Dnia już następnego.*

*A cóż to nam przyniósł
Kolejny dzień nowy?
Tego dnia dwa plany:
długo i krótkoterminowy.*

*To chyba by było na tyle
Co do zawartości.
Jeszcze tylko załączniki,
Te dopełnią całości.*

*Wśród nich Grupy Odnowy
Tak jakby ocena...
Kogoś z zewnątrz,
więc dająca świeżego spojrzenia*

*Cóż niejeden mógłby spytać:
Po co nam strategia owa?
Mamy gminną, mamy POM-y
Czy potrzebna jeszcze nowa?
TAK! Gdyż ta będzie wyjątkowa!*

*Cóż w tej więc wyjątkowego?
Czym ta będzie się różniła?
Tę właśnie w 100%
Grupa Odnovy Wsi stworzyła.*

*Ta z oddolnych inicjatyw.
Ludzi, co tu zamieszkują.
Odzwierciedla ich pragnienia,
Co by chcieli i co czują.*

*Dodatkowym zaś czynnikiem,
Który skłonił do pisania
Był sam Urząd Marszałkowski,
Pomógł on w podjęciu zdania.*

*Urząd kusi gminy
moderatorami.
Za ich udział dodatkowo
obdarza punktami*

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE
2. KARTA DIAGNOZY
3. ANALIZA ZASOBÓW
4. ANALIZA SWOT
5. ANALIZA POTENCJAŁU
6. WIZJA WSI
7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY
8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi - sołectwa Witowo, biorących udział w warsztatach w Urzędzie Gminy w Krzykosach w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013-2020”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jej rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma **charakter integracyjny** w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu gminy.

W toku prac na strategią rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, która uświadomiła nam co mamy, czym dysponujemy i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju naszej społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej **mocne i słabe** strony, występujące **szanse i zagrożenia** dla jej rozwoju.
- Sformułowano **Wizję** hasłową i opisową wsi – opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaki chcemy osiągnąć.
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym (1 roku) oraz długoterminowym (10 lat). Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się go osiągnąć.

*Grupa Odnowy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju.
Urząd Gminy w Krzykosach, dnia 08-09.VII.2016r.*

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Krzykosy

Sołectwo: Witowo

Liczba mieszkańców: 560 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi	X	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	X
	porządkowanie wsi	X				
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	X
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	X				

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	X	liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiazane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi	

D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	uksztaltowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Witowo dnia 05.07.2016r.

Uczestnicy: koordynator gminny – Mirosława Skowrońska, sołtys i lider GOW – Anna Wojtkowiak, członek GOW – Kazimiera Konarkowska

Witowo – to sołectwo składające się z trzech miejscowości: Witowo – 471 mieszkańców, Wiktorowo – 43 mieszkańców i Bronisław – 46 mieszkańców. Ogólna ilość mieszkańców sołectwa – 560. Główny szlak komunikacyjny przebiegający przez Witowo to droga powiatowa, z pełną infrastrukturą okołodrogową. Odchodzą od niej dwie asfaltowe drogi gminne (oświetlone, przy jednej z nich znajduje się chodnik) i trzy gruntowe z niepełną infrastrukturą okołodrogową. Wieś rozległa, w większości o zwartej zabudowie jednorodzinnej, usytuowanej wzdłuż dróg - typ zabudowy wsi wielodrożnica (część domostw rozproszonych). W Witowie znajduje się: kaplica, świetlica wiejska z placem, przedszkole z placem zabaw, remiza OSP, Dom Strażaka, sklep spożywczy, zajazd Driver, oraz boisko do piłki nożnej i siatkówki.

Przez Wiktorowo przebiega droga powiatowa, utwardzona, oświetlona ze ścieżką pieszo-rowerową, łączącą Witowo z Pięckowem. Odchodzi od niej gruntowa droga gminna, bez infrastruktury okołodrogowej. Na terenie wsi jest zaledwie kilka domostw (domki jednorodzinne).

Przez Bronisław przebiega oświetlona droga gminna (bez chodnika), łącząca się z krajową 11. Odchodzą od niej dwie gruntowe drogi gminne. Na terenie wsi w lesie znajduje się leśniczówka z niewielkim placem na spotkania integracyjne, którego właścicielem jest Nadleśnictwo. Sołectwo położone jest malowniczo w dorzeczu rzeki Warty na terenie obszaru Natura 2000.

Wieś może poszczycić się wieloma zabytkami prywatnej architektury -najstarszy drewniany budynek z XIX w. oraz zabytkowy drewniany krzyż. Miejscem najczęstszych spotkań w sołectwie jest świetlica wiejska w Witowie. Sołectwo jest w 100% zwodociągowane, brakuje kanalizacji sanitarnej. Funkcjonuje tu niesformalizowana (bez osobowości prawnej) Grupa Odnowy Wsi, a także OSP i Stowarzyszenie Najlepiej Razem. Sołectwo korzysta z funduszu sołeckiego i wsparcia gminy, poprzez którą pozyskuje środki zewnętrzne.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (plyta CD).

Data: 05.07.2016r..

Sporządziły: *Ewa Jankowiak, Mirosława Woźniak*

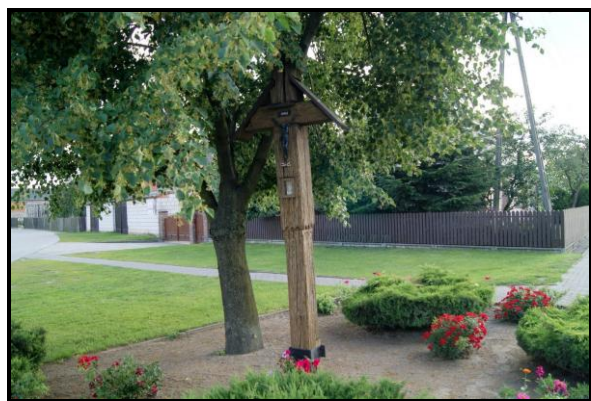
**Działalność gospodarcza we wsi
Bronisław**

Architektura wsi Wiktorowo

**Witowo - drewniany budynek
mieszkalny z XIX w.**

Witowo – drewniany Krzyż z XIX w.

Architektura wsi Witowo

**Miejsce spotkań i rekreacji
w Witowie**

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów służy uświadomieniu sobie co mamy i określeniu, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju wsi. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Analiza zasobów przeprowadzona jest wg ujednoliconego schematu. Znaczenie każdego z zasobów podlega ocenie, która wykorzystywana jest w dalszych analizach.

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ I					
RODZAJ ZASOBU *		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Położenie w dorzeczu, rzeka Warta, tarasy Warty, tereny nizinne, zalesione, pola, łąki		X	
	stan środowiska	Środowisko bez zanieczyszczeń, względny spokój, cisza		X	
	walory klimatu	Umiarkowany		X	
	walory szaty roślinnej	Pola, łąki, lasy mieszane		X	
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Obszar Natura 2000, bliskość Żerkowsko - Czeszewskiego Parku Krajobrazowego		X	
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Zwierzyna płowa na polach, drobna zwierzyna leśna, bobry, piżmowce, bocian czarny, żurawie, bażanty, stada jeleni(ponad 100osobników w stadzie)		X	

	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Rzeka Warta, stawy hodowlane, rów Baba		X	
	wody podziemne	Pradolina poznańska			
	gleby	Klasy IIIb-VI			
	kopaliny				
	walory geotechniczne				
KULTUROWY	walory architektury	We wsi drewniany budynek mieszkalny z XIX wieku, odnowiony budynek starej szkoły			
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Świetlica wiejska, Dom Strażaka, remiza			
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Kilkanaście zabytkowych domostw			
	zabytki i pamiątki historyczne	Drewniany Krzyż XIX w.			
	osobliwości kulturowe				
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół, krzyż przydrożny z XIX w		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	Obchody świąt majowych, listopadowych, odpusty parafialne, Procesja na Boże Ciało	X		
	tradycje, obrzędy, gwara	Festiwal Piosenki Przedszkolaków, Wierszowanie Skrzatów	X		
	legendy, podania i fakty historyczne	Fakt historyczny dot. ocalenia krzyża przydrożnego podczas okupacji			
	przekazy literackie	Gerard Kucharski „Dzieje Gminy Krzykosy		X	
	ważne postacie i przekazy historyczne				
	specyficzne nazwy	Błonie, Szeligi, Makówka, Koziniec, Bielawy, Sokoly, Habryś, Miąkawy, Łozy,	X		

		Jeziory, Jeziorko, Okole, Grobelka, Struga			
	specyficzne potrawy	Pyrka w mundurku z gzikiem, naworka, polewka	X		
	dawne zawody	Kowal, fryzjer, koszyplac, szewc, bednarz, cieśla, rzeźnik, zdun, kołodziej, akuszerka		X	
	zespoły artystyczne, twórcy				
ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ II					
RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	prywatne, po odrołnieniu	X		
	działki pod domy letniskowe	prywatne, po odrołnieniu	X		
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	prywatne, po odrołnieniu	X		
	pustostany mieszkaniowe				
	pustostany poprzemysłowe				
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)				
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	plac publicznyc spotkań, festynów	Plac przy świetlicy wiejskiej		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		X	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko do piłki nożnej i siatkowej		X	
	miejsca rekreacji	Plac zabaw, Plac przy świetlicy wiejskiej		X	

	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Ścieżka rowerowa łącząca Witowo z Pięczkowem			X
	szkoły	Zespół Szkół w Pięczkowie			X
	przedszkola	Filia Przedszkola Żabki		X	
	biblioteki	Biblioteka Gminna w Krzykosach		X	
	placówki opieki społecznej	OPS w Krzykosach		X	
	placówki służby zdrowia	Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Krzykosach, Szpital Powiatowy w Środzie Wlkp.			X
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	Sołectwo zwodociągowane w 100%, brak kanalizacji- wykonany projekt			X
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga powiatowa biegnąca przez wieś, droga gminna o nawierzchni asfaltowej, bliskość trasy 11		X	
	chodniki, parkingi, przystanki	Przystanek autobusowy, parking przy świetlicy i kościele, chodnik przez wieś i przy drodze powiatowej			X
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna i internetowa- około 90% sołectwa, sieci światłowodowej brak			X
	telefonii komórkowa	Dostępność 100%			
	inne	Połączenia PKS, bliskie sąsiedztwo drogi krajowej nr 11, Stacja PKP w Solcu			X

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			Małe	Duże	Wyróżniające
GOSPODARKA I ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Indywidualne Gospodarstwa Rolne- 80%, działalność poza-rolnicza(Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe Kibil(hydraulika, branża metalowa, ślusarstwo, mechanika pojazdowa, stolarstwo, Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Pineccy(skup złomu, sprzedaż węgla), sprzedaż opału, wywóz nieczystości, Serwis Ogumienia, sprzedaż samochodów i części używanych		X	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Kibil Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Pineccy, Firmy Budowlane		X	
	gastronomia	Zajazd Driver			
	miejsca noclegowe	10 miejsc w prywatnej kwaterze, hotel Driver	X		
	gospodarstwa rolne	Wieś typowo rolnicza			X
	uprawy hodowle	Uprawy roślin rolniczych i warzywniczych, trzoda chlewna ,bydło, drób, ule			X
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
	zasoby odnawialnych energii				

ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz Soleccki, fundusz na utrzymanie boiska	X		
	środki wypracowywane	Pozyskane przez gminę, z wynajmu sali z imprez zarobkowych		X	
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Sołtys, Prezes Straży Pożarnej, Nauczyciel			X
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Kanonik Leon Stępnia, Antoni i Franciszka Lerczak, wieloletni nauczyciele miejscowej szkoły, Czesław Kasperski- Naczelnik Gminy Krzykosy w latach 1964-1992		X	
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Beata Matuszak – kulinaria, Janina Wojtyś - szydełkowanie			
	przedsiębiorcy, sponsorzy				
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Dostęp do Internetu- powyżej 90%, umiejętności informatyczne 60-70%-młodzież i osoby w wieku średnim			
	pracownicy nauki	Małżeństwo Bourkane- pracownicy naukowci UAM wydziału polonistyki i nauki o języku		X	
	związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie „Najlepiej Razem” ,OSP, GOW		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Aktualności Gminne, Gazeta Średzka, Głos Powiatu Średzkiego, Gazeta Ludzi Aktywnych		X	
	współpraca zagraniczna i krajowa	Z samorządami wyższego szczebla przy udziale Gminy	X		

INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Aktualności Gminne Gazeta Średzka i głos Powiatu Średzkiego		X	
	książki, przewodniki	Gerard Kucharski „Dzieje Gminy Krzykosy		X	
	strony www	GOK Krzykosy, Gmina Dawniej i dziś			

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecne bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś).
Opracowanie: Ryszard Wilczyński

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (SWOT – skrót od angielskich słów odpowiadającym silnym i słabym stronom, szansom i zagrożeniom) służy przeanalizowaniu sytuacji obecnej, a także najbliższej przewidywalnej przyszłości pod kątem tego, czym dysponujemy, czego nam brakuje, co nam może pomóc, a czego powinniśmy starać się uniknąć – aby nam nie szkodziło. Wynikiem analizy jest zestawienie atutów (mocne strony), braków (słabe strony), szans i zagrożeń. Pomaga to planować działania, zaspokajać potrzeby, wypełniać braki w sposób realny, w oparciu o zasoby, wykorzystując szanse i w kalkulując ryzyko zagrożeń lub eliminując je.

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Atrakcyjne położenie w bliskiej odległości Warty (walory krajobrazowe). J 2. Duży potencjał ludzki działający na rzecz wsi. J 3. Budynek OSP sala i klub-miejsce spotkań mieszkańców. S 4. Przedszkole i plac zabaw dla wszystkich dzieci funkcjonujący przez cały dzień. S 5. Rozwój usług agroturystycznych w sołectwie. B 6. Ścieżka rowerowa łącząca Witowo z Pięczkowem. S 7. Boisko sportowe(do piłki nożnej). S 8. Aktywnie działająca GOW. T 9. Działająca OSP dająca poczucie	1. Brak kanalizacji S 2. Niewystarczająca oferta kulturalna, mało imprez dla społeczności lokalnej. J 3. Powierzchnia placu zabaw niewystarczająca. S 4. Niedokończony i niedoposażony klub nad remizą OSP. S 5. Niewystarczająco doposażona świetlica wiejska. S 6. Brak siłowni zewnętrznej. S 7. Małe zaangażowanie niektórych mieszkańców w życie wsi. J 8. Niedoposażone boisko sportowe(brak siatek do bramek, ławeczek, ogrodzenia). S 9. Słabe gleby, niesprzyjające wysokim

bezpieczeństwa i włączająca się w różnego typu działania i imprezy kulturalne. T 10. Uchwalony fundusz sołecki. B 11. Kilka zabytkowych budynków wyróżniających Sołectwo. T 12. Kościół i zabytkowe: krzyże oraz figura – miejsca kultu religijnego. T 13. Kultywowanie przez mieszkańców tradycji religijnych i kulturowych. T 14. Bogata historia wsi. T 15. Specyficzne nazwy funkcjonujące do dziś. T 16. Osoby o specyficznych umiejętnościach(kulinaria, szydełkowanie) chętnie udzielające się na rzecz społeczności. T 17. Pozyskiwanie środków finansowych na rozwój sołectwa z wynajmu Sali. B 18. Sołectwo zwodociągowane w 100% S 19. Działki pod zabudowę mieszkaniową i usługową na terenie sołectwa. B 20. Historia wsi i gminy zawarta w książce Gerarda Kucharskiego „Dzieje gminy Krzykosy”. T 21. Lokalne firmy dające zatrudnienie mieszkańcom. B	plonom. B 10. Niski stan zasobności gospodarstw domowych. B 11. Niewystarczający poziom wiedzy mieszkańców o historii sołectwa. T 12. Gminna infrastruktura drogowa złej jakości- w większości nie utwardzone drogi . S 13. Niewystarczająca infrastruktura okołodrogowa dróg gminnych (niewystarczająca ilość chodników i oświetlenia) drogowego. S 14. Niewystarczająca ilość terenów należących do gminy w obrębie sołectwa (Brak gminnego terenu na budowę infrastruktury rekreacyjnej i parking przy sali wiejskiej. S 15. Duża odległość od połączeń kolejowych (utrudniona komunikacja). J
---	--

22. Kilkoro społeczników chętnie działających na rzecz sołectwa T	
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z toczenia)
1. Dobre położenie komunikacyjne- w pobliżu drogi krajowej nr 11. J 2. Gminny projekt budowy kanalizacji sanitarnej. S 3. Dobra współpraca mieszkańców wsi z gminnym Stowarzyszeniu Najlepiej Razem szansa na integrację. J 4. Program Wielkopolska Odnowa Wsi- szansą na pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój wsi. B 5. Stosunkowo łatwy dostęp do edukacji szczebla podstawowego i gimnazjalnego (w pobliskim Pięchowie). J 6. Dobra współpraca z gminą w zakresie zgłaszanych interpelacji. J 7. Współpraca z Głosem Powiatu Średzkiego i Gazeta Średzką szansa na promocję sołectwa. B	1. Utrudniony dostęp do służby zdrowia- brak w miejscowości lekarza pierwszego kontaktu. J 2. Utrudniony dostęp do szkół ponadgimnazjalnych.- najbliższej położona szkoła w odległości 20 km, niedostateczna ilość połączeń PKS pozwalających na dotarcie do szkoły. J 3. Niewystarczające zasoby finansowe gminy. B 4. Niestabilna polityka państwa wspierania rozwoju obszarów wiejskich, zmienne przepisy prawa.B 5. Niszczenie upraw przez zwierzynę leśną. B 6. Utrudniony dostęp do bibliotek. Gminna Biblioteka Publiczna oddalona o 2-3km. J 7. Niedoprowadzony światłowód do wsi. S 8. Migracja osób młodych za pracę. B

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Analiza potencjału rozwojowego ma na celu gruntowne przemyślenia nad charakterem i związkami przyczynowo-skutkowymi elementów wcześniej przeprowadzonych analiz. Ma ona pomóc znaleźć faktycznie najważniejsze cele ogólne, wspomagać równomierny, zrównoważony rozwój wsi, poprzez zastosowanie wszystkich sfer życia, które z nich były dotąd słabiej rozwijane, które wymagają szczególnej uwagi, na których można budować przyszłość wsi. Pomaga również doprecyzować sformułowania użyte we wcześniejszych analizach.

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

- **Standard życia:** stanowią czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie oraz stan posesji i budynków
- **Jakość życia:** stanowią czynniki niematerialne – tworzą atmosferę między ludźmi np.: relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia.
- **Byt:** oznacza możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na ich możliwości i źródła zarobkowania np.: rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie się przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.

- **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego:** to jakość niemożliwa do uzyskania w dużym mieście, charakterystyczna dla małych społeczności tj.: kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, lokalna kuchnia i potrawy.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron, zasobów i szans) do negatywów (słabych stron, braków, niedogodności i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech aspektów życia. Porównanie propozycji liczbowych ułatwia określenie, które ze sfer życia są świadomie rozwijane, a które traktowane „po macoszemu”, które sfery powinny ten rozwój wspierać.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

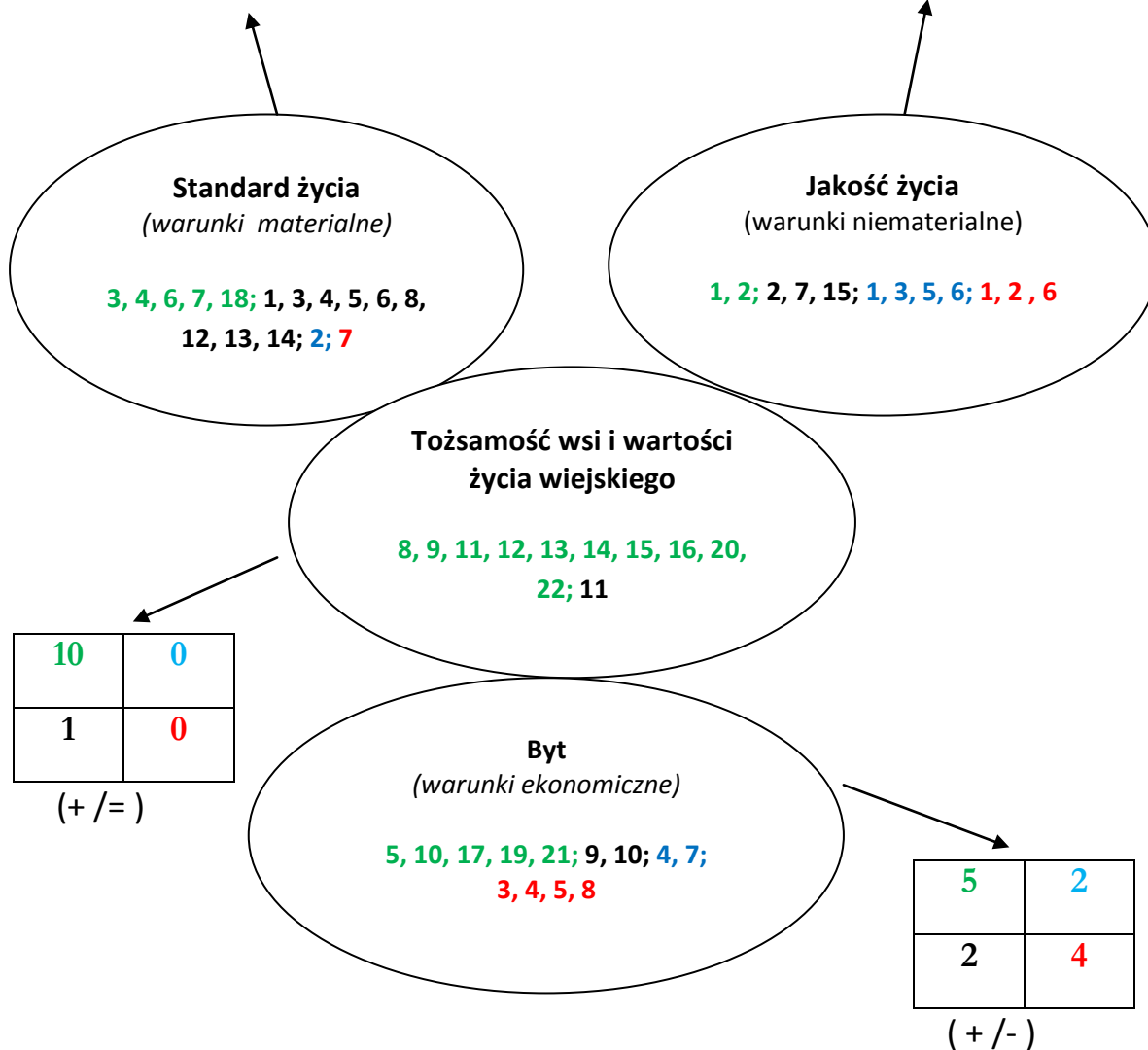
silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia

5	1
9	1

2	4
3	3

(-/ =)

(-/+)

Standard: Obszar generalnie na minus. Silne strony wraz z szansami w mniejszości do słabych i zagrożeń w stosunku 6/10. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny ten drugi przedstawia się lepiej. Stosunek silnych stron do słabych 5/9, szanse do zagrożeń obojętne (1/1). Największą bolączką mieszkańców sołectwa jest niewystarczająca infrastruktura tak techniczna jak i społeczno-kulturalna, wymagająca uzupełnienia, doposażenia i modernizacji. Największym problemem w tym obszarze są fundusze, a szansę na rozwój tej płaszczyzny mieszkańcy upatrują w środkach zewnętrznych.

Jakość: : Obszar całościowo obojętny. Stosunek silnych stron wraz szansami do słabych stron i zagrożeń 6/6. Wewnętrznie płaszczyzna jakości ujemna- stosunek silnych stron do słabych 2/3. Zewnętrznie obszar dodatni- szanse do zagrożeń w stosunku 4/3. We wsi działa GOW starająca się pobudzać do działania mieszkańców. Pomocą w rozwijaniu tego obszaru, byłoby niewątpliwie wzmocnienie płaszczyzny standardu, poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej. Zaleca się dalszą integrację mieszkańców oraz włączanie ich w życie wsi i działanie na rzecz jej rozwoju.

Byt: Obszar generalnie na plus. Silne strony wraz szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 7/6. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną, ta pierwsza przedstawia się lepiej– silne do słabych 5/2, szanse do zagrożeń ujemne stosunku 2/4. Mieszkańcy czują potrzebę pobudzenia działań, mających na celu poprawę warunków bytowych. Sołectwo ma taką szansę i upatruje jej w środkach zewnętrznych i rozwoju drobnej przedsiębiorczości, w tym agroturystyki. Zaleca się przede wszystkim promocję miejscowości i propagowanie jej walorów przyrodniczych, a także wspieranie drobnej przedsiębiorczości.

Tożsamość: Obszar zdecydowanie na plus. Mieszkańcy mają silne poczucie przynależności i tożsamości opartej głównie na więzi międzypokoleniowej, walorach przyrodniczych i historycznych wsi. Silne strony wraz szansami do słabych i zagrożeń 10/1. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną, ta pierwsza przedstawia się dużo lepiej. Stosunek silnych stron do słabych 10/1. Zewnętrznie obszar obojętny (0/0). Zaleca się dalsze kultywowanie owego poczucia przynależności i budowania wspólnoty oraz edukację w tym zakresie młodego pokolenia.

6. **WIZJA WSI:** wyobrażenie stanu docelowego wsi, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania co do przyszłości, jest realna, bazuje na atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynniki wyróżniające wieś, zawiera dźwignię rozwojową.

Wieś ambitnych mieszkańców, którym żyje się dostatnio. Nowoczesna infrastruktura pozwala mieszkańcom czerpać radość z życia i realizować swoje pasje. Miejsce ciche, spokojne, przyjazne gościom i nowym mieszkańcom. Kwitnie tu życie towarzyskie, kulturalne i sportowe.

„Witowo wieś przyszłości, zaprasza i chętnie ugości”

7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI WITOWO na OKRES 12 m-c

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycje projektu	Czy na stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje	Wspólna zabawa	Festyn – „Dzień sołectwa Witowo”	tak	tak	4+4+5=13	II
Na czym mam najbardziej zależeć	Na estetyce wsi	Konkurs na najładniejszą posesję	tak	tak	3+2+3=8	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Małe zaangażowanie mieszkańców	Wspólna organizacja dożynek wiejskich	tak	tak	2+3+1=5	IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Doposażenie klubu	Doposażenie klubu nad remizą OSP w krzesła i stoliki	tak	nie	5+5+4=14	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Organizacja wspólnego spotkania	Spotkanie z okazji Dnia Matki	tak	tak	1+1+2=4	V
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł		Doposażenie klubu nad remizą OSP w krzesła i stoliki- pozyskanie środków z programu Wielkopolska Odnova Wsi				

8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI WITOWO

Wizja wsi: „Witowo wieś przyszłości, zaprasza i chętnie ugości”

I. Plan rozwoju				II. Program rozwoju
1. CELE	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)		3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty przedsięwzięcia jakie wykonamy
Co trzeba osiągnąć aby urzeczywistnić wizję naszej wsi?	ZASOBY których użyjemy	ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY słabe strony jakie wyeliminujemy, zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Kultywowanie tradycji, budowanie poczucia wspólnoty	Świetlica wiejska, plac przy świetlicy, teren wokół kaplicy, przedszkole, plac zabaw przy przedszkolu	Zaangażowani mieszkańcy, krzyże przydrożne, figura Matki Bożej, zaangażowana OSP	Niewystarczające fundusze sołectwa, biurokratyzacja w pozyskiwaniu środków finansowych, rozbudowana procedura formalna	1.1 Organizacja dożynek wiejskich 1.2 Organizacja corocznej pielgrzymek do Lichenia i Częstochowy 1.3 Wspólne stawianie ołtarzy na Święto Bożego Ciała

2. Poprawa integracji społecznej i odrestaurowanie miejsc kultu			dla inicjatyw społecznych, niewystarczające zaangażowanie niektórych mieszkańców. Niewystarczająca wiedza mieszkańców o historii sołectwa	1.4 Spotkania ze znanymi osobami związanymi z regionem 1.5 Organizacja nabożeństw majowych, różańcowych 2.1 Odtworzenie Koła Gospodyń Wiejskich 2.2 Spotkania wielopokoleniowe mieszkańców przy ognisku 2.3 Spotkania mieszkańców połączone z kultywowaniem bogatej historii wsi 2.4 Odnowienie przydrożnych krzyży i figury Matki Bożej
--	--	--	--	--

B. STANDARD ŻYCIA

1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej wsi	Świetlica wiejska, aktywni mieszkańcy, chodniki, ścieżka rowerowa	Fundusz sołecki, istniejąca dokumentacja techniczna budowy kanalizacji Witowo-Pięczkowo, środki z UE, środki z UMWW	Niewystarczające fundusze sołectwa, zły stan dróg, nieuregulowane stosunki prawne do nieruchomości	1.1 Budowa kanalizacji sanitarnej 1.2 Utwardzenie dróg gminnych: biegnącej od Witowa przez Bronisław do drogi krajowej nr 11. 1.3 Utwardzenie dróg gminnych w Witowie i Wiktorowie: - od kaplicy wiejskiej przy drodze powiatowej do Wiktorowa, - od drogi powiatowej do posesji nr 83 i połączenie jej z drogą prowadzącą do Bronisławia - od drogi powiatowej do boiska sportowego, - dokończenie utwardzenia drogi biegnącej od posesji nr 71 do drogi głównej biegnącej przez wieś - utwardzenie drogi biegnącej od drogi powiatowej do drogi głównej przez
---	---	---	--	--

2. Poprawa i rozwój infrastruktury publicznej i społecznej				wieś 1.4 Budowa chodnika w Bronisławiu – do drogi krajowej S-11 1.5 Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w Bronisławiu i Witowie 2.1 Wykup terenu pod budowę infrastruktury rekreacyjnej i parkingu przy sali wiejskiej 2.2 Bieżący remont i doposażenie sali wiejskiej w nagłośnienie i środki multimedialne 2.3 Remont pomieszczeń nad remizą OSP klubu i jego doposażenie (sprzęt multimedialny, RTF, AGD)
---	--	--	--	---

3. Poprawa i rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej				3.1 Powiększenie placu zabaw przy przedszkolu wiejskim (wykupienie gruntu) 3.2 Montaż siłowni zewnętrznej i zakup elementów siłowni wewnętrznej do pomieszczeń klubu nad remizą 3.3 Doposażenie boiska sportowego: zakup siatek do bramek, ławeczek, zamontowanie ogrodzenia 3.4 Budowa ścieżki rowerowej łączącej Witowo z Krzykosami (Urzędem Gminy, biblioteką, ośrodkiem zdrowia)
--	--	--	--	---

C.JAKOŚĆ ŻYCIA				
1. Wzrost poziomu zaangażowania i współdziałania mieszkańców, zwiększenie integracji	Miejsca spotkań, aktywni mieszkańcy, ścieżki rowerowe, atrakcyjne położenie	GOW, fundusz sołecki, miejsca spotkań: sala wiejska, miejsce na klub nad salą OSP, plac przy kościele, boisko sportowe, zaangażowanie mieszkańców	Brak środków, niewystarczające zaangażowanie niektórych mieszkańców, brak animatorów, liderów	1.1 Organizacja Dnia sołectwa Witowa, 1.2 Organizacja festynów z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka, 1.3 Organizacja Dnia Seniora 2.2 Organizacja wycieczek kulturalno – krajoznawczych 2.3 Organizacja warsztatów fotograficznych 2.4 Organizacja warsztatów kulinarnych 2.5 Organizacja warsztatów decoupage 2.6 Organizacja kółek zainteresowań dla dzieci
2. Zwiększenie oferty edukacyjnej i kulturalnej				

3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa				2.7 Organizacja zawodów strażackich 2.8 Powołanie klubu piłki nożnej 3.1 Doposażenie OSP w specjalistyczny sprzęt i odzież 3.2 Zorganizowanie kursu pierwszej pomocy 3.3 Oznakowanie przejść dla pieszych 3.4 Montaż progów zwalniających
D.BYT				
1. Promocja wsi i poprawa warunków bytowych sołectwa i mieszkańców	Położenie w obszarze chronionego krajobrazu pradoliny Warty-Obry, Obszaru	Mieszkańcy, Internet, publikacja „Historia Gminy Krzykosy”, wzrost zainteresowania agroturystyką,	Brak środków, zbyt mała współpraca między mieszkańcami, bariery formalno - prawne przy zakładaniu	1.1 Założenie i bieżąca aktualizacja strony internetowej wsi 1.2 Udział w okolicznych dożynkach, wystawach, targach, pokazach rolniczych promujących sołectwo

2.Rozwój przedsiębiorczości i przyciąganie nowych mieszkańców	Natura 200, środowisko bez zanieczyszczeń, świetlica wiejska, Dom Strażaka, kościół, krzyże przydrożna, figura Matki Bożej	działki pod zabudowę mieszkaniową, osiedlanie się na wsi	działalności, w tym agroturystyki	1.3 Organizacja imprez w celach zarobkowych 1.4 Zbiórka i sprzedaż surowców wtórnych 2.1 Zmiana planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości i wyznaczenie działek pod zabudowę mieszkaniową i usługową 2.3 Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową
---	--	--	-----------------------------------	--

PLAN DŁUGOTERMINOWY zawiera opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 10 lat od dnia przyjęcia odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju wsi. Plan ten powinien obejmować i wykorzystywać atuty oraz zasoby wsi eliminując bariery zewnętrzne i wewnętrzne.

Analiza potencjału, analiza SWOT, wizja, plan długo i krótkoterminowy (elementy strategii) należy sukcesywnie - w miarę potrzeb aktualizować, uzupełniać i rozszerzać. Wszelkie zmiany dokonywane w analizach skutkują automatycznie koniecznością naniesienia zmian w pozostałych elementach strategii.

*Plan ten jest ambitny,
Trudny, my to wiemy.
Lecz my też ambitni,
Więc... zrealizujemy.
Małymi kroczkami
Tip topem do celu,
Bo takim sposobem
Dochodziło wielu.
Mamy chęć, to podstawa.
Wiemy jak i co.
I jak w tej piosence:
„Bo jak nie my, to kto?”*

**Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi – Witowo
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

- 1. Edyta Kosmowska**
- 2. Kazimiera Konarkowska**
- 3. Anna Wojtkowiak**

Podpis moderatorów odnowy wsi:

- 1. Ewa Jankowiak**
- 2. Mirosława Woźniak**

Załączniki:

- 1. Lista obecności na warsztatach sołeckich.**
- 2. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD).**